

ROZKAZ DO 5 DYWIZJI STRZELCÓW SYBERYJSKICH (19 listopada 1919 r.)

5 Dywizja Strzelców sformowana została na Syberii w ciągu roku 1918 i 1919. Wchodziła ona nominalnie w skład armii gen. Hallera. Po wcieleniu armii gen. Hallera do wojska polskiego, przeszedł i ten oddział pod bezpośrednie rozkazy Naczelnego Wodza.

Stąd potrzeba wydania niżej przytoczonego rozkazu, który podajemy według «Kuriera Porannego» z 20 listopada 1919 r.

Żołnierze!

Pragnienie stworzenia polskiej siły zbrojnej sprawiło, że wszędzie tam, gdzie tylko los skupił garść Polaków, powstały oddziały polskie. Rozproszone po wszystkich niemal krańcach świata, zmuszone nieraz żyć daleko od kraju, tułacze te oddziały mogły być powoli przywracane Ojczyźnie i mogły stanąć do apelu i w szeregach armii polskiej.

Twardy los kazał wam być żołnierzami polskimi, oderwanymi od Ojczyzny o tysiące mil, w krainie, znaczonej tyłu cierpieniami męczeńskimi za sprawę polską.

Generał Haller, do którego armii należeliście dotąd, wraz z powrotem swoim do kraju, oddał wszystkie wojska pod rozkazy moje i pod ustawodawstwo polskie.

Obejmując, jako Naczelnny Wódz wojsk polskich, rozkazy nad 5 Dywizją Strzelców Polskich, przesyłam wam w imieniu Ojczyzny pozdrowienie i podziękowanie za dotychczasową służbę i usiłowanie stworzenia polskiej siły zbrojnej.

Chcę, żebyście pamiętali, że w cudzych krajach i wśród obcych ludzi ¹⁾ jesteście przedstawicielami żołnierstwa polskiego, że stanowicie część wojska polskiego i że we wszystkich najcięższych nawet chwilach macie dbać o honor armii polskiej.

Wiem i rozumiem, jak głęboko musicie tęsknić do Ojczyzny z chwilą, gdy wiecie, że jest ona wyzwoloną i potężną. Dokładam wszelkich starań, by pomimo przeszkód zapewnić wam powrót do kraju, byście mogli jak najprędzej po waszych ciężkich chwilach tułaczki znaleźć się wśród swoich ²⁾.

J. Piłsudski.

---

¹⁾ Dywizja walczyła z bolszewikami obok oddziałów ekspedycyjnych państw sprzymierzonych i oddziałów czeskich, rumuńskich i kroackich, sformowanych z jeńców austriackich.

²⁾ Dywizja musiała z powodu trudnych bardzo warunków złożyć broń 10 stycznia 1920 r. Część żołnierzy tej dywizji przez Charbin, port Dajrem i drogą morską powróciła do Polski w lipcu 1920 r.